

Synad i sömnen...

JC

JC SKA VARA BÄST PÅ JEANS OCH KLÄDER SOM PASSAR TILL JEANS.

Tvätta mindre för miljön

- Kör fulla tvättmaskiner och tvätta mindre ofta. Ta bort fläckar och vädra istället för att tvätta hela plagget.
- Följ tvättråden, de är satta utifrån både kvalitets- och miljötänk.
- Ta reda på vilken hårdhet du har på ditt vatten och dosera tvättmedel efter det. För mycket tvättmedel sköljs inte ur plaggen.
- Låt tvätten lufttorka. Om du måste; använd torktumlare istället för torkskåp. Det är mer effektivt.
- Använd bara miljömärkta tvättmedel och överdosera inte.
- Undvik sköljmedel.

KEMIKALIEKONTROLL OCH MILJÖPÅVERKAN

Att tillverka kläder kräver kemikalier. Det är dels processkemikalier som måste användas för att till exempel omvandla bomullsfibern till garn och tyg. Det används självklart också färger av olika slag för att göra kläder som alla tycker om och vill köpa. JC har en stopplista för kemikalier vi inte tillåter. Dessa kemikaliekraav är en del av affärsavtalen som skrivs under av våra leverantörer. För att kontrollera att produktionen går rätt till kräver vi ibland testresultat från leverantören och gör egna stickprovskontroller. Under 2009/2010 genomfördes 14 tester på varor från leverantörer till JC och Brothers & Sisters. Resultatet visade på godkänt resultat för alla test utom i ett fall. Antal tester som genomförts under året är lågt, då ett större antal tester genomfördes tiden precis före denna avrapporteringsperiod. JC och Brothers & Sisters har t.o.m. 2009 haft en gemensam leverantörsuppföljning varvid testning har skett gemensamt för båda bolagen.

Skulle vi upptäcka en för hög halt av ett otillåtet ämne i ett plagg bedömer vi först om det finns någon risk för den som använder plagget. Vid minsta risk för användaren så måste plagget återkallas snarast möjligt. Därefter går vi till botten med orsaken till hur problemet uppstått.

JC är medlem i IVF Swereas Kemikaliegrupp där vi får information och tillgång till expertis inom kemikalieområdet.

Vi är även medlem av Textilimportörerna, en intresseorganisation som bland annat bevakar miljöfrågor i textilbranschen och har utarbetat en egen kemikalieguide.

En stor miljöfråga inom textil produktion är vattenanvändning. Det används mycket vatten genom hela produktionskedjan vilket ger upphov till avloppsvatten som ska renas. För att konkret börja arbeta med vattenfrågan har JC gått med i branschinitiativet Sweden Textile Water Initiative (STWI) som genom en lärande process ska arbeta fram guidelines för en mer hållbar vattenanvändning inom textil produktion. STWI bildades under 2010 där 23 textila företag och Stockholm International Water Institute (SIWI) anslutit sig för att tillsammans arbeta med den viktiga vattenfrågan.

MILJÖPÅVERKAN FRÅN VARUTRANSPORTER

Eftersom våra kläder tillverkas både i Europa och i Asien så har alla kläder transporterats olika långt innan de når till butiken. Från lager till butik används lastbilstransporter. Från leverantör till lager går kläderna med lastbil från Europa (även Turkiet) och med båt från Asien. Flygtransporter får normalt inte användas. Att planera och effektivisera är viktigt för att undvika onödiga eller dåligt lastade körningar. Det kan handla om att undvika köer och tät trafik, att ställa krav på anlitade transportörer och köra miljöanpassat.

Under 2010 drevs ett projekt som resulterade i en koncern-gemensam logistikupphandling. Vid upphandlingen användes bland annat en kravplattform där ett antal miljö- och trafiksäkerhetskrav skulle uppfyllas för att vara aktuell som leverantör av transporttjänster. Under året har verksamheten ingått i ett nätverk för handelsföretag tillsammans med Vägverket. Nätverket ger möjlighet att diskutera transportfrågor och skapa förbättrad kravställan vid upphandling av transporttjänster. JC och Brothers & Sisters delade fram till 2010 ett gemensamt importbolag. Uppgifterna om varutransporternas miljöpåverkan redovisas därför gemensamt för båda bolagen.

Koldioxidutsläpp från varutransporter för JC och Brothers & Sisters*

2009/2010*

Koldioxid, ton

1 732

* I tidigare hållbarhetsredovisningar är utsläppssiffran för varutransporter redovisad för hela RNB koncernen.

Fördelning av transportslag från fabrik till lager 2009/2010

Transportslag	% av transporterad sträcka
Sjö	98,9
Flyg	0,9
Lastbil	<0,5

MILJÖFRÅGOR I BUTIK OCH PÅ LAGER

Miljöpåverkan från butik och lager består främst av energianvändning och avfall. För butiker kan möjligheten att mäta sin energianvändning och påverka sin källsortering se olika ut eftersom det ofta styrs av fastighetsvärden och den fastighet som butiken ligger i. I vissa fall ingår el i hyran, vilket gör att vi idag inte har kännedom om elanvändningen i dessa butiker. Ett antal svenska butiker som drivs genom franchiseavtal och butikerna i Finland och Norge tecknar egna elabonemang vilket idag innebär att vi inte har kännedom om dessa butikers elanvändning. Att mäta och följa energianvändningen är viktigt för att kunna sätta in åtgärder som minskar denna. JC har som långsiktigt mål att minska energianvändningen generellt och en stor utmaning framöver är att börja arbeta med alla våra butiker för att bli mer energieffektiva. Inom detta område har vi fortfarande mycket kvar att göra. Uppgifter om energianvändning på lager saknas då denna verksamhet drivs av en extern part.

JC:s energianvändning

	Antal egna el-abbonemang	MWh	Motsvarande CO ² utsläpp
2009/2010	33	1 798	180 ton
2009/2010	Kontor *	347	35

* Elbrukning på kontor är den totala och delas med övriga delar av RNB koncernen.

Avfall som uppstår i butik och på lager består till stor del av transportemballage som plast, kartong och wellpapp. Genom att vi omhändertar så mycket avfall som möjligt redan på lagret minskar man avfallsmängder i butik.

UTSLÄPP FRÅN TJÄNSTERESOR

Enligt resepolicyen ska miljöaspekten alltid beaktas vid tjänsteresor. Tjänsteresor inom Sverige ska ske med tåg som första alternativ och eventuella flygresor inrikes måste vara starkt motiverade. Personal inom JC gör långväga resor till t.ex. leverantörer i Europa och Asien där flygresor inte kan undvikas. Huvudkontoret i Stockholm ligger centralt vilket möjliggör för personalen att använda kollektivtrafiken i stor utsträckning.

Personkilometer flyg

CO² utsläpp

1 174 900*

300 ton*

* Beräkningen är baserad på uppgifter från anlitad resebyrå.

Geografisk fördelning av JC:s tjänsteresor

Inrikes	37 %
Europa	45 %
Asien, USA	18 %

INTRESSENTFRÅGOR OCH OMVÄRLDSBEVAKNING

JC starkaste intressent är kunden med förväntningar på framför allt sortimentet men även på hur vi driver verksamheten. Vi genomför kontinuerligt kundundersökningar varje år där vi vill fånga upp kundernas önskemål och förväntningar. Butiken är den främsta kontaktpunkten för kunderna där de kan ställa frågor och framföra synpunkter. En kund kan även vända sig till Kundtjänst med både frågor, klagomål eller beröm. Andra intressenter för JC är våra franchisetagare som är en viktig del av försäljningsorganisationen.

Olika intresseorganisationer och media bevakar och granskar JC:s arbete. Organisationen Fair Trade center ställde frågor under året till JC om vårt arbete med uppförandekod, miljöfrågor och sandblästring av jeans. I JC:s egen produktion av jeans används inte sandblästring.

Myndigheters intressen för verksamheten är att säkerställa att företaget lever upp till gällande lagstiftning. Kemikalieinspektionen (KEMI) genomförde under 2009 en undersökning med avseende på förekomst av Dimetylfumarat (DMF) i kläder. DMF är ett ämne som kan användas som antimögelmedel men är inte tillåtet enligt lag. KEMI hade vid tillsynen inhandlat ett par jeans på JC och låtit analysera dessa. Resultatet visade på att jeansen inte innehöll DMF. Accessoarer inhandlade på JC granskades av KEMI med avseende på blyinnehåll. Även dessa varor uppfyllde kraven.

Under hösten 2009 genomförde SVT:s konsumentprogram Plus ett stort test av jeans utifrån innehåll av ett flertal kemikalier. I testet ingick några av de större jeansvarumärkena och då även JC:s egna Crocker. Resultatet visade på att två externa varumärken hade för hög halt av det otillåtna ämnet DMF och återkallades från butik. JC:s egna Crocker jeans levde upp till samtliga krav med godkänt testresultat. Som en följd av Plus granskning har JC tydliggjort de kemikaliekrav som ställs på sortimentet och kommunicerat detta med samtliga externa leverantörer.

JC blev för andra året i rad utsedd till vinnare i kategorin "Bäst på jeans" när modette.se lät svenska kvinnor rösta fram sina bästa butikskedjor under 2009. I en annan undersökning som genomfördes av SeeYou.se och tidningen Market fick JC högst betyg för "Bäst på service" inom konfektion.

DJUROMSORGSFRÅGOR

JC har en policy för djuromsorg som företaget delar med övriga bolag inom RNB koncernen. Den policyn fastställer att djur som används för produktion av varor ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom. Utöver det tillåter inte JC äkta päls eller pälsdetaljer i sortimentet. Djurskyddsfrågor som nyligen debatterats inom modebranschen är dun som plockats från levande fågel samt mulesing* ingreppet på merinofår i Australien. I JC:s egen produktion används inte dun och efter 2010 ska produkter i ren merinoull komma från lamm som inte genomgått mulesing.

*Mulesing är ett ingrepp som görs på merinolammens bakdel för att skydda dem mot flugangrepp genom att en del huden skärs bort. Traditionellt sker detta utan bedövning vilket innebär stor smärta för lammen.

KVALITETSKRAV OCH TESTER PÅ PRODUKTER

JC ställer kvalitetskrav på egen produktion och de leverantörer vi anlitar. Det handlar om krav som slitstyrka, att tyget inte noppar sig dvs. tål en viss nötning, krav för vattentätthet, att varorna håller färgen och inte faller samt att de inte krymper i tvätt. Efterlevnaden av dessa krav testas vid varje ny order på godkända externa laboratorier samt på eget internt laboratorium. Vid ny produktutveckling och vid kvalitetsproblem genomförs tester internt.

LEVERANTÖRER FRÅN OLIKA LÄNDER

JC har inga egna fabriker. Kläderna som designas i Sverige tillverkas av leverantörer i andra länder. Vissa leverantörer är stora och har flera fabriker, medan andra leverantörer är små. Vid val av leverantörer är frågor som kvalitet, pris, leveranssäkerhet och efterlevnad av uppförandekod samt kemikaliekraV av stor betydelse. Strategin är att ha långsiktiga relationer med leverantörer och att hålla antalet leverantörer som vi samarbetar med på en hanterlig nivå.

Fördelning av produktionsländer för egen produktion *

JC	
Kina 48%	Indien 3%
Turkiet 33 %	Pakistan 3 %
Bangladesh 12%	Övriga (Marocco, Vietnam) 1 %

* Räknet på inköpsvärde.

KRAV PÅ ARBETS-FÖRHÅLLANDEN - UPPFÖRANDEKOD

I många länder saknas tillräcklig lagstiftning för mänskliga rättigheter och arbetsrätt. Även om lagstiftning finns saknas det ofta kontroll för att lagstiftningen efterlevs. Därför är JC medlem i BSCI, Business Social Com-

liance Initiative (www.bsci-eu.org), vilket är en europeisk organisation som verkar för förbättrade arbetsvillkor i s.k. riskländer. För att definiera vad JC anser som acceptable arbetsförhållanden finns en uppförandekod som definierar detta och som är gemensam för alla medlemmar inom BSCI. Uppförandekoden är baserad på FN och ILO konventioner.

JC och BSCIs uppförandekod tar upp:

- Lagar och förordningar efterlevs
- Anställdas rätt till facklig anslutning och kollektiv förhandling
- Förbud mot diskriminering efterlevs
- Lön och ersättningar utbetalas enligt gällande regler
- Övertid inte överskrider gällande regler och kompenseras därefter
- Hälsa och säkerhetsfrågor beaktas på arbetsplatsen
- Förbud mot barnarbete efterlevs
- Förbud mot tvångsarbete efterlevs
- Miljöarbete och korrekt avfallshantering tillhandahålls

STEG MOT FÖRBÄTTRADE ARBETS-VILLKOR

När ett samarbete med en ny leverantör ska inledas är det första steget för dem att skriva under uppförandekoden som är en del av leverantörsavtalet. När affärskontakten väl är etablerad påbörjas en systematisk process för att följa upp hur uppförandekoden efterlevs i fabriken och för att se till att nödvändiga förbättringar genomförs. Första steget är att leverantören gör en självutvärdering. Där vi har produktionskontor hjälper vår personal till praktiskt för att leverantören skall förstå kraven och genomföra förbättringar. Därefter genomförs första revisionen. Antingen görs en intern revision av utbildad personal från något av produktionskontoren, eller så görs en extern BSCI revision. Externa revisioner görs av auktoriserade inspektörer från något godkänt revisionsföretag. Alla leverantörer ska genomgå någon typ av kontroll, antingen intern eller extern innan den första ordern produceras. Fabriker som vi har ett långsiktigt samarbete med måste genomgå extern BSCI kontroll.

Vid en revision går inspektören bland annat igenom den fysiska arbetsmiljön, säkerhet, dokumentation, lönelistor och tidrapporter. Man genomför även intervjuer av såväl ledning som arbetare på fabriken. Om fabriken får nedslag på någon punkt upprättas en åtgärdsplan. Tidsplanen för åtgärderna anpassas efter hur kritiska problemen är, som längst är det ett år. Därefter måste en ny fullskalig revision genomföras. Om en leverantör inte är villig att genomföra åtgärderna kan vi tvingas att avsluta vårt samarbete. Hos en leverantör som vid en BSCI inspektion får ett bra resultat genomförs en ny BSCI kontroll efter tre år. Under denna tid besöker våra produktionskontor leverantören för att säkerställa att nivån bibehålls 3,5 år efter det att ett företag blivit BSCI medlem ska 2/3 av företagets leverantörer i riskländer (räknat på inköpsvolym) ha genomgått en BSCI revision. Sedan 2010 är BSCI:s medlemsåtagande utökat med att ställa krav på att 1/3 av leverantörerna ska uppnått nivån "Good" eller "Improvements Needed" efter 3,5 år och efter 5,5 år ska 2/3 av leverantörerna ha uppnått

samma nivå. Tidigare medlemsåtagande ställde enbart krav på att kontroll ska ha genomförts, men inte på att leverantörerna uppnår till en viss nivå.

JC har fram till 2010 haft en gemensam leverantörsbas med Brothers & Sisters och gemensamt drivit BSCI arbetet för förbättrade arbetsvillkor. Därför anges nedanstående siffror för JC och Brothers & Sisters.

JC, Brothers & Sisters	
Antal leverantörer	75
Antal fabriker *	145
Antal BSCI kontrollerade fabriker	90
Status för genomförda BSCI revisioner	
Antal fabriker med godkänt BSCI resultat eller certifierats enligt SA 8000**	47 st.
Antal fabriker med BSCI resultat Improvements needed	19 st.
Antal fabriker med BSCI resultat Non Compliant	24 st.
Medlem i BSCI sedan år	2005
Minst 2/3 av inköpt volym (räknat på inköpsvärde) kommer från BSCI reviderade leverantörer	Uppfyllt
Antal genomförda BSCI revisioner under 2009/2010	80
Antal leverantörer eller produktionsenheter som deltagit i BSCI workshop och utbildning	15
Vanligaste anmärkningar vid en BSCI revision	För mycket övertid och att övertiden inte kompenseras enligt krav.

* Vissa leverantörer har flera fabriker.

** SA 8000 är en internationell certifiering för arbetsförhållanden och är inom BSCI ansett som "Best Practise". En leverantör som är certifierad enligt SA 8000 uppnår automatiskt resultatet Good.

UTBILDNING OCH INFORMATION TILL LEVERANTÖRER

För att få till en bestående förändring och förbättring i fabriker i riskländerna är det viktigt att arbeta kombinerat med krav, kontroller och utbildning av leverantörer. Inom BSCI anordnas workshops och utbildningar om uppförandekoden i riskländer. Utbildningarna leds av anlitade specialister och genomförs på det lokala språket. 15 av JCs och Brothers & Sisters leverantörer genomgick BSCI utbildning under 2009/2010.